

Nr 307.

Av herr **Höglund**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring av proceduren vid prövning av ärenden rörande utländsk arbetskrafts användande inom landet.

I § 16 av kungörelsen den 22 december 1922 om övervakande av utläningar i riket (nr 577) stadgas i fråga om prövning av ansökan om visering av pass för utläning, som ankommer till riket eller där vistas, att det skall tagas i betraktande huruvida med avseende å uppgivna ändamålet med vistelsen i riket och övriga omständigheter utläningens härvaro må befinnas lämplig med hänsyn till landets intressen, samt att därvid bland annat hänsyn bör tagas till arbetsförhållandena i riket. Vid tillämpningen av detta stadgande, vilket förefanns jämväl i tidigare gällande kungörelse, har sedan början av år 1920 den praxis varit rådande, att sådana ansökningar om passvisering, vilka avse mera varaktig vistelse inom landet i och för anställning, av utrikesdepartementet remitterats till vederbörande centrala ämbetsverk för avgivande av yttrande.

Omfattningen av denna remisstrafik framgår av följande siffror rörande antalet under åren 1920—1923 remitterade ärenden rörande inresetillstånd för utländsk arbetskraft, nämligen resp. 3,278, 887, 847 och 1,431. Här till komma ansökningar om tillstånd till fortsatt vistelse inom landet i och för arbetsanställning. Under år 1923 uppgick antalet dylika ärenden till 1,499, av vilka ett icke ringa antal avsåg utläningar, som inkommit i landet under föregivande av annan anledning för vistelsen i Sverige än arbetsanställning och vilkas härvaro nu för första gången prövades med hänsyn till arbetsmarknadens krav.

Utredningen och prövningen från arbetsmarknadssynpunkt av dessa passärenden vålla givetvis staten utgifter. Då viseringstvånget måste väntas fortbestå gentemot en hel del stater i Europa, synas emellertid starka skäl tala för att man inrättar sig på sådant sätt, att viseringssystemets handhavande icke vållar staten onödiga kostnader. Det torde därför böra tagas under övervägande, huruvida icke sådana anordningar kunna vidtagas, varigenom kostnaderna för den speciella passkontrollen från arbetsmarknadssynpunkt läggas på de svenska arbetsgivare, som ansöka om passvisering för utländsk arbetskraft i och för dennas anställande hos sökanden, till exempel genom uttagande av en särskild stämpelavgift från vederbörande. Detta torde kunna ske om ett stadgande införes i gällande författning rörande utläningars övervakande av den innebörd, att ansökan till svensk viseringsmyndighet om tillstånd för viseringskyldig utländsk

undersåte till inresa i Sverige eller till fortsatt vistelse i Sverige i och för arbetsanställning skall, för att upptagas till prövning, vara försedd med intyg från behörig statlig myndighet därom, att hinder från arbetsmarknadssynpunkt icke föreligga för visering. Med hänsyn till den fördel arbetsgivarna torde hava av tillstånd att i riket införa och i sin verksamhet anlita sig av utländsk arbetskraft torde någon berättigad invändning knappast kunna riktas mot ett stämpelbeläggande av dylikt intyg, varigenom kostnaderna för utredningen av arbetsmarknadsläget kunna täckas.

Med stöd av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte hemställa hos Kungl. Maj:t om sådan ändring av proceduren vid prövning av ärenden rörande utländsk arbetskrafts användande inom landet, varigenom vederbörande arbetsgivare finge bidra till statens kostnader för utredningen vid dessa fall av arbetsmarknadsläget.

Stockholm den 21 januari 1924

C. W. O. Höglund.
